

Tebello Nyokong i n'wati sayense wa nkoka eAfrika-Dzonga.

Vutivi bya yena bya pfuna ku tshungula na ku ponisa vutomi eka mavabyi ma khombo swinene.

Loko a ha ri n'wana, Tebello a tshama na vakokwana va yena eLesotho. Va n'wi kurisile kahle.

A nga yi exikolweni masiku hinkwawo, siku rin'we a risa tinyimpfu, ivi a ya exikolweni hi siku leri landzelaka. Hileswi a nga sungurisa xiswona xikolo.

Loko Tebello a risa tinyimpfu, u vonile swiharhi na swimilana.

Tebello u tsakele leswi a swi vona.

U dyondzile swo tala hi ntumbuluko ku suka eka swimilana na swifuwo epurasini.

Tebello a lava ku dyondza Sayense exikolweni.

Va n'wi byerile leswaku a nga kali a ringeta. Va n'wi byerile leswaku ya tika swinene.

Va n'wi byerile leswaku Sayense i ya vafana ku nga ri vanhwanyana.

Ekusunguleni, u va yingiserile. Vanghana va yena exikolweni a va endla tidyondzo tin'wana.

Kambe Tebello yena a lava ku dyondza Sayense. A switiva ku ri a ta yi kota.

Emakumu, va n'wi pfumelerile ku dyondza dyondzo leyi. A tsakile naswona a swi kota swinene.

U sungurile ku dyondza Sayense hi malembe mambirhi loko a nga si heta Xikolo xa le Henhla.

Tebello u tirhile hi matimba ku kuma hinkwaswo leswi
lavan'wana va swi dyondzeke.

A tlharihile, a tiyimiserile, na ku rhandza ku hlaya.

U dyondzile Sayense hinkwayo ya Xikolo xa le Henhla hi
malembe mambirhi a tlhela a pasa.

Khemisitiri i muxaka wa Sayense ya Fizikisi. I muxaka wun'wana wa vutivi bya Sayense. A wu rhandziwa hi Tebello eka xiyenge xa Sayense.

Swiperimente swa Khemisitiri swi endliwa eka Laborethari ya Sayense.

Tebello a swi tiva ku ri u lava ku tikuma a ri eyunivhesiti ku yadyondza Khemistri!

Tebello u titsariserile digiri ya Sayense eYunivhesiti ya Lesotho.

A ri muchudeni loyi a tlharhile no tirha hi ku hiteka swinene. U tekile nkarhi wa yena a ri karhi a endla swiperimente elaborotari.

U kumile mbuyelo wa kahle, na ku kuma mpfuneto wa mali ku ya dyondza eKhanada.

Tebello a rhandza ku dyondza Sayense, kambe mbilu ya yena a yi vava ku siya vandyangu ni vanghana eAfrika.

U yile eCanada hikuva a lava ku dyondza vulavisisi bya Sayense kona.

A lava ku va mutivi eka xiyenge xa Sayense.

Tebello u hlanganile na vanghana vantshwa eCanada.

A va vulavula tindzimi to hambana, kambe Xinghezi xi va pfunile ku va va twana.

ECanada a ku wa gamboko emadorobenikulu kufana na le titshaveni ta le Lesotho.

A ku helangi nkarhi loko Tebello a nga kumangi mpfuneto wa mali nakambe ku yisa tidyondzo emahlweni.

Leswi nga landzela, u yile eyunivhesiti eAmerika.
Xikongomelo a ku ri ku endla vulavisisi bya xisayense byo
lwisana na vuvabyi bya fukuzani.

Endzhaku ka malembe yo hlanya yo dyondza, Tebello u vuyile
ekaya. A lava ku tirhisa vutivi bya yena ku pfuna vanhu
eAfrika-Dzonga.

Tebello a titshemba.

Namuntlha, Tebello i Phurofesa wa Sayense, u na Laborothari ya Sayense na ku dyondzisa machudeni eyunivhesiti.

U lavisisa hi tindlela tintshwa ku pfuna vanhu lava nga ni vuvabyi bya fukuzani.

Ntirho wa Phurofesa Nyokong u engetela vutivi hi matshungulelo na ku ponisa vutomi bya vanhu lava nga ni mfukuzana.

Ntirho wa yena wu engetela vutivi eka Sayense leyi yi hi pfunaka ku lwa na mavabyi.

Vutomi bya yena byi kombisa nkoka wa ku titshemba na ku nga lahleli thawula.

Hi lava vativi va Sayense vo tala ku fana na Phurofesa Tebello Nyokong!

—Swivutiso

1. Boxa matiko manharhu laha Tebello a nga dyondza kona. Ya lave eka mepe.
2. Loko a ha ri lontsongo, xana Tebello a xiyaxiyisisa misava leyi a hanya eka yona na? Xana u swi tiva njhani?
3. Hikwalaho ka yini va byerile Tebello leswaku a nga dyondzi Sayense? Xana wa pfumela?
4. Xana 'ku pfumela eka wena n'wini' swi vula yini?
5. Kumisisa hi mavabyi man'wana ya ntlhanu lamakulu lawa vanhu va lwisanaka na wona handle ka fukuzani.
6. Xana u tshame u hela matimba ku endla swilo swo karhi? Hlamusela.
7. Loko u nga endli ntirho wa wena wa xikolo, hi yihi mitirho leyi u pfunaka ndyangu wa wena hi yona?

—Tibuku leti nga eka nongokoko lowu

- Andile Mji
- Asnath Mahapa
- Bongani Mayosi
- Charlotte Maxeke
- Mmantsane Moche Diale
- Mulalo Doyoyo
- Tebello Nyokong
- Tshilidzi Marwala

Xitori lexi xi endliwile na ku tsariwa hi Xisuthu,
tanihi xiphemu xa phurojeke ya switirhisiwa swo
hlaya swa Zenex Ulwazi Lwethu hi 2020.